

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 32207-09-21 ביטון נ' איי.בי.קיי השקעות ונכסים בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט מוטי פירר

דוד ביטון	תובע
נגד	
1. איי.בי.קיי השקעות ונכסים בע"מ 2. סמואל קלדס	נתבעים

פסק דין

1 זוהי תביעה הנדונה בבית המשפט לתביעות קטנות על סך 11,000, לפיצוי בלא הוכחת נזק מכוח סעיף
2 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 (להלן ולשם הקיצור "חוק הספאם") ומכוח חוק
3 הגנת הפרטיות, תשמ"א ("חוק הגנת הפרטיות")

4 התובע הוא רופא בעל רקע בטכנולוגיה, המעורב בהגשת עשרות תביעות מכוח חוק הספאם, פרטיות
5 קבוצתיות וייצוגיות, ומקדיש לכך חלק ניכר מעותותיו ומממצו. התובע מחזיק בשני מכשירי טלפון
6 נייד המשמשים אותו באופן קבוע.

7 הנתבעת 1 היא חברה העוסקת בתחום הנדל"ן המניב ובין היתר מפעילה עסק בשם 'טרקלין 1883',
8 אשר עניינו אירוח משרדי על בסיס שעתי לצרכי מפגשים עסקיים, הרצאות וכיו"ב. הנתבעת 2 הוא בעל
9 מניות בנתבעת 1 (להלן יחד "הנתבעים").

10 בתאריכים 14 ו-18 לחודש אפריל 2021 קיבל התובע למכשיריו הניידים 6 דברי פרסומת בדרך של
11 משלוח מסרונים (להלן "דברי הפרסומת"). על פי תוכן המסרונים, נועדו אלו לפרסם את עסקם של
12 הנתבעים 'טרקלין 1883'. אין חולק כי התובע מעולם לא התקשר עם הנתבעים, לא מסר להם את
13 פרטיו ולא אישר קבלת דבר פרסומת מהם. עוד אין חולק כי דבר הפרסומת לא הכיל אפשרות למשלוח
14 הודעת סירוב, כמצוות סעיף 30א(ה) לחוק הספאם.

15 התברר, כי דברי הפרסומת נשלחו באמצעות חברת התקשורת טלזר 019 שירותי תקשורת בינלאומיים
16 בע"מ ("טלזר"), לאחר שמאן דהו אשר זהותו לא התבררה, רכש כרטיס מסוג פריפיד (משולם מראש)
17 ושיגר את דברי הפרסומת.

18 התובע טוען כי דברי הפרסומת שוגרו למכשיריו הניידים על ידי הנתבעים או מטעמם, ועל כן עותר
19 הוא לפיצוי ללא הוכחת נזק בסך 6,000 ₪ מכוח סעיף 30א(ג) לחוק הספאם. בנוסף עותר הוא לפיצוי
20 בסך 5,000 ₪, אף הוא ללא הוכחת נזק מכוח סעיף 29א חוק הגנת הפרטיות, שכן לדבריו נסיבות העניין
21 מלמדות כי הנתבעים רכשו בניגוד לדין רשימת לקוחות הכוללת את מספרי הטלפון שלו, באופן הפוגע
22 בפרטיותו.

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 32207-09-21 ביטון נ' איי.בי.קיי השקעות ונכסים בע"מ ואח'

1 התובעים טוענים מנגד, כי לא הם אלו ששגרו את דברי הפרסומת ואף לא שלוח מטעמם, וכי ככל
2 הנראה חברו יחד גורמים שונים אשר זממו להציפם בתביעות ספאם, פרטיות וייצוגיות. ראייה לדבר
3 לשיטתם, היא העובדה שחלק ניכר מנמנעי דבר הפרסום הם גורמים המעורבים באופן קבוע בתביעות
4 ספאם, פרטיים או ייצוגיים. לדבריהם, פנו הם למשטרה והגישו תלונה בגין התחזות ואף שכרו שירותי
5 מומחים על מנת לנסות ולגלות מיהו העומד מאחורי משלוח דברי הפרסומת, אולם עד כה לא עלה
6 בידם לגלות מי האשמים. עוד הצביעו הנתבעים על כך שבסמוך למועד משלוח דברי הפרסומת, פרסמו
7 הודעה באתר האינטרנט שלהם המבהירה את המצב המתואר לעיל ויש בכך כדי לתמוך בגרסתם.
8 מעבר לבעלי הדין עצמם, העידו בדיון מטעם התובע מר ניר פרייפלד וכן מר עזריה סלע מנכ"ל חב'
9 טלזר. פרייפלד, המעורב אף הוא בעשרות תביעות ספאם, קיבל מסרון דומה הכולל דבר פרסומת
10 לעסקם של הנתבעים. בעקבות כך נכנס לקישור המופיע בגוף הפרסומת, אשר הוביל אותו לדף
11 הפייסבוק של הנתבעים. לאחר שהציג עצמו כמי שמעוניין לברר פרטים אודות שירותי טרקלין 1883,
12 ואף צירף העתק דבר הפרסומת, נענה לדבריו על ידי הנתבעים או נציגיהם לצורך מתן השירות. העולה
13 מתוך עדותו של פרייפלד, אשר אינני רואה טעם או סיבה לפקפק בה, כי דבר הפרסומת, אשר כדוגמתו
14 נשלח גם לתובע, הוביל בפועל לבית העסק של הנתבעים לצורך קבלת שירות מהם.
15 עזריה סלע מנכ"ל טלזר זומן אף הוא מטעם התובע והעיד, ומאוחר יותר אף מסר תצהיר משלים.
16 מעדותו ותצהירו עולה כי המקור ממנו נשלחו דברי הפרסומת הוא כרטיס מסוג פריייד (תשלום
17 מראש) אשר נרכש ביום 5.4.21 באחת מחנויות התקשורת בעיר ראשון לציון; הכרטיס הוטען בחנות
18 אך לא ידוע על ידי מי ובאיזה אמצעי כספי; משלוח המסרונים אשר נעשה במועדים הרלוונטיים
19 לאירועי התביעה כלל 110 מסרונים, אך כאמור לא ניתן כיום לזהות מי רכש את הכרטיס ומי שיגר
20 את המסרונים.

דיון והכרעה

21 כמצוות תקנה 15 לתקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976, ינומק פסק הדין בצורה
22 תמציתית.
23 על אף המאמץ הרב שהושקע מטעם התובע והתמסרותו לניהול ההליך, יש לזכור כי סוף סוף מדובר
24 בתביעה קטנה על סך אלפי שקלים בודדים, בגין משלוח 6 דברי פרסומת.
25 סעיף 30א(ב) לחוק הספאם קובע:

27 לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה
28 אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען,
29 בכתב, לרבות בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת [...]

30

31

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 32207-09-21 ביטון נ' איי.בי.קיי השקעות ונכסים בע"מ ואח'

- 1 המונח 'מפרסם' מוגדר בסעיף 30א(א) כך :
- 2 **"מפרסם" – מי ששמו או מענו מופיעים בדבר הפרסומת כמען להתקשרות לשם**
- 3 **רכישתו של נושא דבר הפרסומת, מי שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי לפרסם את**
- 4 **עסקיו או לקדם את מטרותיו**
- 5 הנתבעים, ולמצער הנתבעת 1 מהווים אפוא ללא ספק 'מפרסם'. ואולם, אין חולק כי האחריות לפי
- 6 סעיף 30א לחוק הספאם ובעקבות כך חובת הפיצוי, מוטלת על הגורם 'המשגר' את דבר הפרסומת
- 7 (רע"א 1326/18 סמארט קלאב אחזקות בע"מ נ' בתיה כהן (2020), להלן "פרשת סמארט קלאב").
- 8 לפיכך, מקום בו הוכח כי מי ששמו או מענו מופיעים בדבר הפרסומת או שתוכנו של דבר הפרסומת
- 9 עשוי לפרסם את עסקיו – לא שיגר את דבר הפרסומת, לא תוטל עליו אחריות.
- 10 המחלוקת בין הצדדים בענייננו, מתמצית אפוא בשאלה העובדתית הפשוטה הבאה : האם שיגור דברי
- 11 הפרסומת למכשירי הטלפון של התובע נעשו על ידי הנתבעים, אם לאו. ככל שהתשובה לשאלה זו
- 12 איננה וודאית, הרי שהיא תוכרע על פי מאזן ההסתברויות.
- 13 במשפט אזרחי ניתן לקבוע שבעל דין הרים את נטל ההוכחה המוטל עליו, כאשר ממכלול העדויות
- 14 והראיות שנמצאים בפני בית המשפט ניתן להסיק שגרסתו העובדתית של אותו בעל דין, מסתברת
- 15 ומתקבלת יותר על הדעת מאשר גרסתו הנגדית של בעל הדין שכנגד (ר' ע"א 78/04 המגן חברה לביטוח
- 16 בע"מ נ' שלום גרשון הובלות בע"מ (2006)).
- 17 בפרשת סמארט קלאב נדונה השאלה, האם יש לראות גורם שהתקשר עם חברת פרסום בהסכם למתן
- 18 שירותי פרסום, כאחראי לשיגור הודעות ספאם, אף שאלה לא שוגרו בפועל על ידו אלא על ידי חברת
- 19 הפרסום. עיקר המחלוקת באותו עניין התמצתה בשאלת תחולתו של סעיף 15(3) לפקודת הנזיקין
- 20 [נוסח חדש] על נסיבות המקרה, סעיף העוסק בחבותו של בעל חוזה, מקום בו הרשה או אשרר את
- 21 מעשה העוולה שבצע עמיתו לחוזה. באותו עניין קבע בית המשפט כי יש לפרש את הפטור שבסעיף 15
- 22 לפקודת הנזיקין על דרך הצמצום. משמעות הדברים היא, שבמקרים מתאימים ניתן להסתפק
- 23 בהסכמה שבשתיקה למשלוח ספאם לצורך התקיימות החריג שבסעיף 15(3) לפקודה, ואין הכרח
- 24 להוכיח 'הרשאה או אשרור' מפורשים, וכך נומקו הדברים :
- 25 **מסקנה זו מתבקשת לנוכח התכליות של סעיף 30א לחוק התקשורת, בראשון**
- 26 **השאיפה למגר את התופעה הפסולה של הפצה המונית של הודעות פרסומת בלתי**
- 27 **רצויות ומכבידות, ויש בה כדי ליתן מענה לחשש שגורמים מסחריים ינצלו לרעה**
- 28 **את "דרישת השיגור" על מנת לעקוף את האיסור על משלוח ספאם.**
- 29 עוד נאמר באותו עניין :
- 30 **מאחר שלא אחת יש קושי לאתר את הגורם ששלח בפועל את ההודעה, הנחת**
- 31 **המוצא היא שהודעת פרסום המפרסמת את עסקיו של גורם מסוים – שוגרה על**

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 32207-09-21 ביטון נ' איי.בי.קיי השקעות ונכסים בע"מ ואח'

- 1 **ידי אותו גורם; וככל שזה טוען כי ההודעות שוגרו על ידי חברת פרסום, עליו**
 2 **להוכיח זאת.**
- 3 הדבר נכון גם לענייננו – מקום בו הנתבעים אשר לטובתם ובעבורם לכאורה נעשה הפרסום, מכחישים
 4 את עצם השיגור. על הנתבעים אפוא מוטל הנטל להוכיח כי השיגור לא נעשה על ידם, וככל שלא יעמדו
 5 בנטל זה תוטל עליהם האחריות.
- 6 אחר שעיינתי בטיעוני הצדדים בראיותיהם ובסיכומיהם, הגעתי לכלל מסקנה כי במאזן ההסתברויות
 7 הדרוש, עלה בידו של התובע לשכנע במידה הנדרשת, כי הנתבעים הם האחראים לשיגור דברי
 8 הפרסום. אפשרות זו מתקבלת על הדעת יותר מגרסת הנתבעים, לפיה מדובר בגורם עלום שם ולא
 9 ידוע, המפרסם על חשבונו את עסקם שלהם בלא הסכמתם ובלא ידיעתם. הנימוקים לכך הם אלו:
- 10 א. על פני הדברים הפרסום נעשה לטובת עסקם של הנתבעים ומפרסם אותו באופן מפורש והם אלו
 11 שעשויים ליהנות מתוצאותיו;
- 12 ב. לא הוכח כי צד שלישי כלשהו עשה את הפרסום, לא הוצג צד שלישי שכזה, ואף לא הוכח באופן
 13 מניח את הדעת כי למאן דהו היה מניע או עניין לבצע את הפרסום עבור הנתבעים;
- 14 ג. הנתבעים העלו השערות כי מדובר במזימה אשר נועדה להפילם בפח ולהציפם בתביעות ספאם,
 15 אולם טענה כה קיצונית ומרחיקת לכת, אף אם לא ניתן לשלול אותה כבלתי אפשרית, דורשת
 16 הוכחה כלשהי ואין להסתפק בהשערה גרידא. גם העובדה שההודעות נשלחו בין היתר לתובעי
 17 ספאם סדרתיים כדוגמת התובע ומר פרייפלד, אין די בה כדי לבסס תיאוריית קשר זו: ראשית, לא
 18 הוכח מה היקף הקמפיין כולו ומה מספר ההודעות הכולל שנשלח מאותו המספר (הוכח רק כמה
 19 הודעות פרסומת נשלחו באותם השיגורים מושא התביעה); שנית, לא מן הנמנע שאותם שמות
 20 ומספרי טלפון מועברים או נמכרים בין המפרסמים השונים כרשימת נמענים לדברי פרסומת
 21 עוברת לסוחר, מבלי לנפות מתוך הרשימה את הנמענים 'המסוכנים', היינו אותם אלו המעורבים
 22 בתביעות ספאם;
- 23 ד. ניר פרייפלד אשר קיבל הודעת פרסום כדוגמת התובע, פנה לנתבעים והציג עצמו כמי שמעוניין
 24 לקבל שירות מהם ואף נענה על ידם. הנתבעים לא התנערו מהפרסום במסגרת אותה פנייה ולא
 25 השיבו את פניו ריקם. הדבר מלמד על כך שגם לו היה מוכח כי מדובר במפרסם או שליח שחרג
 26 משליחותו, סוף סוף מדובר באשרור בדיעבד של מעשה העוולה (ר' סעיף 15 לפקודת הנזיקין, עניין
 27 סמארט קלאב דלעיל);
- 28 ה. הנתבעים סיפרו כי שכרו את שירותיו של מומחה במטרה להתחקות אחר זהות המפרסם, אולם
 29 המומחה לא הובא לעדות ואף לא הוגשה חוות דעת מטעמו. אכן, לא מן הנמנע כי לנוכח סכום
 30 התביעה מדובר בהשקעה לא כדאית בנסיבות העניין, עוד לא מן הנמנע כי בהליכים עתידיים יוכח
 31 הדבר באמצעות חוות דעת מומחה וכיו"ב, אולם לכל הפחות במסגרת הליך זה חוות דעת כאמור

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 21-09-32207 ביטון נ' איי.בי.קיי השקעות ונכסים בע"מ ואח'

- 1 לא הוצגה. עוד לא הובא לעדות מי שממונה מטעם הנתבעים על השיווק והפרסום של עסקם, כך
2 שלא הובהר אילו פעולות פרסום נעשו בפועל, באופן שניתן אולי יהיה להסיק מכך, אילו פעולות
3 פרסום בוודאות לא נעשו ;
- 4 לנוכח כל האמור, קמה חזקה לפיה הנתבעים הם אלו אשר שיגרו את דברי הפרסומת, או ששיגור
5 הפרסומות נעשה על ידי מי מטעמם ובאישורם. מנגד לא הובאה ראיה של ממש מטעם הנתבעים
6 הסותרת חזקה זו.
- 7 לפיכך אני קובע, כי יש לראות בנתבעים מפרסם המשגר דבר פרסומת, האחראים על משלוח 6
8 המסרונים מושא התביעה למכשיריו של התובע.
- 9 לא מצאתי להיזקק לטענות הנתבעים בדבר העדר אחריות אישית של הנתבע 2 שכן טענה זו לא קיבלה
10 כל ביטוי בכתב ההגנה, ונשמעה לראשונה במסגרת הסיכומים.
- 11 על אף שמצאתי את הנתבעים כאחראים על משלוח המסרונים בניגוד להוראות חוק הספאם, לא
12 מצאתי לייחס להם אחריות מכוח חוק הגנת הפרטיות, למצער, כזו המצדיקה פיצוי ללא הוכחת נזק
13 לפי הוראות חוק זה: ראשית, לא שוכנעתי כי משלוח מסרון הכולל דבר פרסומת מהווה פגיעה
14 בפרטיות על פי אחת החלופות הקבועות בסעיף 2 לחוק; שנית, לא עלה בידי התובע להוכיח כי
15 הנתבעים פעלו שלא כדין בכל הקשור בשימוש במאגרי מידע בהתאם להוראות החוק.
- 16 הנתבעים טענו כי אין לפסוק סעד לטובת תובע, שכן מדובר בתובע סדרתי הפועל בחוסר תום לב ואשר
17 כל מטרתו להתעשר על חשבונם שלא כדין. אין לקבל טענה זו. אכן מדובר בתובע אשר שם לו למטרה
18 להילחם בתופעת הספאם והוא אכן מעורב בתביעות ספאם רבות פרטיות וייצוגיות, אולם אין רע בכך
19 כשלעצמו, כל עוד לא הוכח כי התובע פעל שלא כדין, שלא כהוגן או בחוסר תום לב. ניתן אף לומר
20 שהמחוקק, בכוונה תחילה, הפקיד בידי 'משוגעים לדבר' את מיגור התופעה הבלתי רצויה של משלוח
21 הודעות ספאם. לפיכך, לא מצאתי בפועלו של התובע כל פסול.
- 22 אשר לשיעור הפיצוי – הבאתי בחשבון בין היתר את השיקולים הבאים: חשיבות אכיפת הוראות החוק
23 והרתעה מפני הפרתו; עידוד התובע למימוש זכויותיו; היקף ההפרה וכיו"ב. ככל שמדובר היה במספר
24 רב של פרסומים היה מקום לשקול את הפחתת שיעור הפיצוי הקבוע בחוק לכל דבר פרסומת בשל
25 עקרון 'התועלת השולית הפוחתת', שכן עידוד התובע להגיש את תביעתו אינו מחייב בהכרח את מיצוי
26 מלוא חומרת הדין. אולם בענייננו, שעה שמדובר ב-6 הפרות בלבד, לא מצאתי סיבה של ממש לפחות
27 משיעור הפיצוי הקבוע בחוק.
- 28 לפיכך אני קובע כי הנתבעים ישלמו לתובע בגין 6 הפרסומים שנשלחו לו, פיצוי ללא הוכחת נזק בסך
29 של 6,000 ₪.
- 30 בנוסף, יישאו הנתבעים בהוצאות התובע בסך 500 ₪ ובשכר העד מר פריפלד בסך 500 ₪ נוספים.

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 32207-09-21 ביטון נ' איי.בי.קיי השקעות ונכסים בע"מ ואח'

1 מנגד, יישא התובע במלוא שכר עדותו ותצהירו של מר עזריה סלע, שכן מדובר בעד שזומן על ידו
2 ובסופו של יום נמצא כי עדותו לא תרמה תרומה של ממש לבירור העובדות. היות שהנתבעים נשאו
3 בחלק משכרו של מר סלע בסך 1000 ₪, ישיב התובע לנתבעים סכום זה, בדרך של ניכוי סכום זה
4 מסכום הפיצוי שנפסק לעיל.

5 סוף דבר – הנתבעים ישלמו לתובע סך כולל של 6,000 ₪, זאת בתוך 30 יום ממועד קבלת פסק דין זה
6 בידם.

7 **ניתן היום, ה' תמוז תשפ"ב, 04 יולי 2022, בהעדר הצדדים.**

8

מוטי פירר, שופט

9
10